

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/212/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813204504
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Kušnírová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2014:7813204504.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Editou Kušnírovou, v právnej veci žalobcu Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, pobočka Rožňava, Štítnická č. 12, IČO: 30 807 484, proti žalovanému U. N., A.. XX. XX. XXXX, S. W. O. F., J. X. P. Č.. XXX, práv. zást. JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom, so sídlom Rožňava, Akademia Hronca 4, v konaní o náhradu škody, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 74,52 Eur v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, vo zvyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému náhrady škody, ktorá mu vznikla výplatou dôchodkových dávok vo výške 1.656,- Eur. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 28.05.2008 o 21.00 hod., riadil žalovaný motocykel enduro zn. Jamaha TT 600 E, bez evidenčného čísla, ktorý nebol evidovaný v evidencii motorových vozidiel na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Rožňave, smerom od O. F. T. H.. Na tomto úseku predchádzal pred ním idúci autobus zn. Karosa, evidenčné číslo XXX H. XXX Y., pred horizontom, na mieste, kde to bolo zakázané vodorovným dopravným značením. Prešiel do protismeru jazdného pruhu, kde došlo k zrážke s osobným motorovým vozidlom zn. VW Touareg, evidenčné číslo O. XXX C., pričom spolujazdkyňa na zadnom sedadle motocykla, P. U., utrpela zranenia, ktorým dňa 29.05.2008 podľahla v Nemocnici s poliklinikou sv. Barbory v Rožňave. Týmto protiprávnym konaním žalovaný spáchal prečin usmrtenia a bol rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 2T/21/2009 - 128 zo dňa 22.07.2009, v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4To/98/2009 - 140 zo dňa 25.11.2009, uznaný vinným.

Žalobca vyplatil z titulu sirotského dôchodku v prospech maloletého P. U., syna zomrelej P. U., za obdobie od 01. 01. 2012 do 31.12.2012 sumu vo výške 1.656,- Eur.

Sociálnej poisťovni vzniklo právo na náhradu škody, v dôsledku zavineného protiprávneho konania, v zmysle ust. § 238 Zákona č. 461/2003 Zákona o sociálnom poistení, v znení neskorších predpisov. Pobočka Rožňava zaslala žalovanému Výzvu č. 14/2013 na uznanie a dobrovoľné splnenie dôchodkových dávok, ktorú žalovaný prevzal dňa 19. 02. 2013. Úhrada nebola vykonaná s poukazom na to, že v inom konaní sp. zn. 12C/110/2010 prebiehalo konanie o určenie miery spoluzodpovednosti žalovaného, čo bolo súčasne aj dôvodom na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia vo veci sp. zn. 12C/110/2010 uznesením č. k. 12C/212/2013 - 18 zo dňa 23. júla 2013.

Rozsudkom súdu prvého stupňa č. k. 12C/110/2010 - 67 zo dňa 27. 06. 2011 súd určil mieru spoluzodpovednosti žalovaného na náhrade škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dôchodkových dávok pozostalým poškodeným po P. U., v rozsahu 30 % vyplatených dôchodkových dávok v jednotlivých obdobiach. Uvedený rozsudok v časti, ktorým bola určená miera spoluzodpovednosti žalovaného, nadobudol právoplatnosť dňom 18. 12. 2013. Pri ďalšom posudzovaní uplatnenej náhrady škody, súd vychádzal z určenej miery spoluzodpovednosti.

Žalobca trval na náhrade škody, v súlade s uvedeným právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu, tzn. na 30 % z pôvodne uplatňovaného nároku. Uviedol, že z titulu činnosti Sociálnej poisťovne, nemá žiadne poznatky o tom, že by žalovaný mal nejaký príjem.

Žalovaný poukázal na moderačné právo súdu v prípade náhrady škody podľa ust. § 450 Občianskeho zákonníka a navrhol zníženie náhrady škody o 90 % z doterajšej priznanej spoluúčasti 30 % za konkrétne uplatňované obdobie náhrady. Poukázal na svoje sociálne pomery. Je doposiaľ študentom denného štúdia Technickej univerzity vo Zvolene, Lesníckej fakulty. Doposiaľ nemal žiaden príjem, všetky jeho náklady študijné aj bežné znášali a znášajú rodičia. Nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností. V tomto roku 2014 má ukončiť štúdium. Až po ukončení štúdia, bude mať možnosť zamestnať sa a riadne si plniť povinnosť voči žalobcovi, z titulu náhrady za vyplatené dôchodkové dávky, aj do budúcnosti, tak ako to bolo ustálené rozsudkom tunajšieho súdu, č. k. 12C/110/2010 - 67 zo dňa 27. 06. 2011. Keďže je plnoletou osobou, povinnosť úhrady by mala smerovať voči nemu, nie voči jeho rodičom. Z týchto dôvodov navrhol, aby súd v prípade akceptácie navrhovanej zníženej náhrady škody, priznal ako náhradu škody žalobcovi výšku 50,- Eur za uvedené obdobie. Žalovaný mal snahu pomôcť finančne rodičom, chcel si nájsť zamestnanie, popri ktorom by mohol študovať, spravidla sa vyžadovalo vodičské oprávnenie. V súvislosti s tým požiadal žalovaný o podmienené odpustenie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Predložil súdu originál uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 2T/21/2009, z ktorého vyplynulo, že bolo podmienené upustenie od výkonu zvyšku zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Uznesenie sp. zn. 2T/21/2009 nadobudlo právoplatnosť dňom 30. 05. 2012. Následne sa mu už nepodarilo zamestnať sa. Úprimná snaha žalovaného znášať škodu, ktoré vznikli pozostalým, vyplynula aj z listu žalovaného, kde vyjadril rodine poškodenej hlbokú ľútosť, ospravedlnil sa a uviedol, že sa bude podieľať na náhrade finančných výdavkov, ktoré im týmto spôsobil.

Súd posudzoval uplatnenú náhradu škody žalobcom za vyššie uvedené obdobie v súlade s ust. § 238 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení a v súlade s ust. § 450 Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 238 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení, sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

Podľa ust. § 450 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobil; prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

V súlade s ust. § 238 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z. z., žalobca má právo domáhať sa náhrady škody voči osobe, ktorá túto škodu zaviniła, za predpokladu, že preukáže výplatu dôchodkových dávok. Výplata dôchodkových dávok žalobcom bola preukázaná rozpisom vyplatených dávok za obdobie od 01. 01. 2012 do 31. 12. 2012. Z rozpisu vyplatených dávok súd zistil, že bol vyplatený sirotský dôchodok v prospech maloletého P. U. za dané obdobie vo výške 1.656,- Eur.

Nárok žalobcu v zmysle ustanovení Zákona o sociálnom poistení, je samostatným regresným nárokom a vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody, má toto úprava povahu špeciálneho ustanovenia. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody v súlade s ust. § 450 OZ, je

súd povinný vždy skúmať aj to, či sú dané zákonné predpoklady na zníženie náhrady škody. Zníženie náhrady podľa ust. § 450 OZ je vylúčené iba v prípade, ak bola škoda spôsobená úmyselne. Zo znenia ust. § 450 OZ vyplýva, že súd z dôvodov hodných osobitného zreteľa, primerane zníži náhradu škody. Do úvahy pritom vezme, akým spôsobom ku škode došlo, prihliada na osobné a majetkové pomery osoby, ktorá spôsobila škodu, a rovnako aj na pomery osoby, ktorá bola poškodená. Súd musí predovšetkým hodnotiť okolnosti vzniku škody, tzn. či vzhľadom na okolnosti vzniku škody je spravodlivé, aby škodca nahradil škodu v plnom rozsahu.

Vzhľadom na právoplatný rozsudok tunajšieho súdu č. k. 12C/110/2010 - 67 zo dňa 27. 06. 2011 vyplynula povinnosť žalovaného na zaplatenie vzniknutej škody len v rozsahu miery spoluzavinenia, tzn. v rozsahu 30 %. Súd sa z uvedeného dôvodu sústredil na posúdenie sociálnej situácie poškodeného a tiež škodcu, pretože miera zodpovednosti už bola ustálená.

Z predložených listín vyplynulo, že žalovaný je študentom Technickej univerzity vo Zvolene, Lesníckej fakulty, v súčasnosti študentom 2. ročníka inžinierskeho štúdia. V akademickom roku 2013/2014 má ukončiť štúdium do 31. 08. 2014.

Z Čestného prehlásenia žalovaného je zrejmé, že všetky výdavky spojené so štúdiom v celkovej výške 308,- Eur (cestovné - 70,- Eur, internátne ubytovanie - 58,- Eur, stravovanie na internáte - 150,- Eur a študijné pomôcky a knihy - 30,- Eur) hradia rodičia žalovaného, ako aj ďalšie výdavky, ktoré žalovaný nevyhnutne potrebuje na uspokojenie bežných potrieb.

Z potvrdenia Obce O. F. - miesta trvalého bydliska žalovaného, vyplynulo, že žalovaný neplatí daň z nehnuteľností, ani nepodal žiadne daňové priznanie.

Z čestného prehlásenia rodičov žalovaného vyplynulo, že žalovaný nevlastní žiaden majetok, doposiaľ nemal žiaden príjem a všetky výdavky spojené so štúdiom a ďalšie bežné výdavky platia v celom rozsahu rodičia.

Súd zisťoval prostredníctvom katastrálneho portálu, či žalovaný nie je vedený ako vlastník nejakých nehnuteľností, a to jednak v k. ú. O.É. F. (miesto jeho trvalého bydliska), aj v k. ú. H.. Nebolo zistené žiadne vlastníctvo nehnuteľností žalovaným.

Súd v súlade s ust. § 450 OZ hodnotil aj dopad možného zníženia náhrady škody na žalobcu. V prípade žalobcu sa jedná o právnickú osobu, verejnoprávnu inštitúciu poverenú výkonom nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia. Príjem žalobcu tvoria daňové príjmy, príjmy z poistného od ekonomicky aktívnych osôb. Na zabezpečenie platobnej schopnosti poisťovne prispieva štát v súlade s rozpočtom. Z toho je teda možné vyvodiť, že pokiaľ by v danom prípade došlo k zníženiu náhrady škody v sume navrhovanej žalovaným, podľa názoru súdu, nedošlo by k zhoršeniu sociálnej situácie žalobcu.

Súd v danom prípade dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre zníženie náhrady škody, avšak v rozsahu 85 % z určenej miery spoluzavinenia, tzn. v danom prípade by náhrada škody v akceptovanej miere spoluzavinenia predstavovala výšku 496,80 Eur (30 % zo sumy 1.656,- Eur). Priznaná náhrada škody v rozsahu 15 % z určenej miery spoluzavinenia predstavuje sumu 74,52 Eur. Súd znížil uplatnenú náhradu škody, pretože dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre primerané zníženie škody v súlade s ust. § 450 OZ, aj s poukazom na pomery poškodeného a škodcu, ako aj s poukazom na okolnosti vzniku škody, ktoré je možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa.

Z týchto dôvodov súd vyhovel náhrade škody výlučne do výšky 74,52 Eur za obdobie od 01. 01. 2012 do 31. 12. 2012. Vo zvyšujúcej časti, z dôvodu vyššie uvedených, žalobu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 150 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti

a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V danom prípade si žalobca neuplatnil náhradu trov konania, žalovaný avizoval pred vyhlásením rozsudku, že si náhradu trov konania uplatní v zákonnej lehote. Súdu nebolo doručené vyčíslenie trov žalovaného. Odhliadnuc od uvedenej skutočnosti, súd je toho názoru, že pokiaľ by aj žalovaný vyčíslił náhradu trov, súd by nepriznal náhradu trov, s poukazom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Tieto dôvody spočívajú v tom, že žalobca by mal znášať náhradu trov konania žalovaného, pričom žalobca nijakým spôsobom nezavinil vznik škody. Žalobca plniac si zákonnú povinnosť, vyplatil dôchodkové dávky. V dôsledku právoplatného rozhodnutia tunajšieho súdu o určení miery spoluzodpovednosti, už bola upravená náhrada škody len do výšky 30 % z vynaložených nákladov. Na základe posúdenia sociálnych pomerov žalovaného, použijúc ust. § 450 OZ, došlo k ďalšiemu zníženiu náhrady škody. Za týchto okolností, súd je toho názoru, že pokiaľ by súd uložil žalobcovi povinnosť nahradíť trovy konania žalovanému, znamenalo by to neprimeranú tvrdosť. Z týchto dôvodov náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1,2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.